

NEWSLETTER – Promjena nadležnosti europskih sudova

10/09/2024

Europski sud pravde (ECJ) nadležan je za područja PDV-a, carina i zakona o trošarinama. Ova pravna područja određena su pravom EU-a. ECJ odlučuje o pravnim pitanjima koja se odnose na primjenu i tumačenje određenih prava EU-a. Nacionalni sudovi mogu uputiti pitanja Europskom sudu pravde u obliku zahtjeva za prethodni postupak. Sada je odlučeno da se izmijeni Statut Europskog suda pravde i promijeni njegova nadležnost. Ubuduće će Opći sud (EGC) donositi odluke u određenim područjima, uključujući PDV, carinu, trošarine i tarifno razvrstavanje robe u kombiniranoj nomenklaturi. Prijenos nadležnosti odnosi se na zahtjeve za prethodne postupke koji se podnose od 1. listopada 2024.

Prijenos nadležnosti za prethodne postupke na EGC

Prethodno spomenuta određena pravna područja odabrana su za reformu prvenstveno s pretpostavkom da rijetko postavljaju temeljna pitanja koja utječu na jedinstvo ili koherentnost prava EU-a. Osim toga, već postoje brojni primjeri sudske prakse ECJ-a u ovim područjima na koje se EGC može osloniti. Reforma bi u konačnici trebala smanjiti teret ECJ i omogućiti mu da se više usredotoči na svoje zadaće ustavnog i vrhovnog suda EU. Zahtjevi koji se ne mogu dodijeliti isključivo ovim tematskim područjima ostat će pri ECJ. Nadalje, ECJ će se nastaviti baviti zahtjevima koji "pokreću neovisna pitanja koja se odnose na tumačenje primarnog prava, međunarodnog javnog prava, općih načela prava Unije ili Povelje o temeljnim pravima", čak i ako se odnose na gore navedena posebna područja. Kako bi Europskom sudu pravde omogućili neovisnu procjenu hoće li i dalje imati nadležnost prema ovim kriterijima u budućnosti, nacionalni sudovi će svaki zahtjev prvo podnijeti Europskom sudu pravde – kao i do sada. Nakon preliminarne analize i nakon saslušanja potpredsjednika ECJ-a i prvog nezavisnog odvjetnika, predsjednik ECJ-a će odlučiti hoće li predmet proslijediti EGC-u. Ako EGC smatra da predmet zahtijeva načelnu odluku koja bi mogla utjecati na jedinstvo ili dosljednost prava Unije, zahtjev može vratiti Europskom sudu pravde. Ubuduće, u odlukama EGC-a i ECJ-a ukratko će biti objašnjeno zašto je pretpostavljena nadležnost suda koji odlučuje.

Prilagodba proceduralnih pravila pri EGC-u

Kako bi se osiguralo da EGC-ovo postupanje sa zahtjevima za prethodne postupke bude što je moguće sličnije prethodnom pristupu ECJ-a, postupak u EGC-u prilagodit će se onom u ECJ-u te će se usvojiti odgovarajuća proceduralna pravila. To uključuje činjenicu da će najmanje jedan nezavisni odvjetnik (Advocate General) podržati EGC u svakom slučaju, tako da će, barem u pojedinačnim slučajevima, postojati mišljenje – kao i prije ECJ-a. Osim toga, zahtjevi za prethodne postupke bit će dodijeljeni određenim komorama EGC-a. EGC će odlučiti o detaljnijoj raspodjeli po komorama.

Objava izjava stranaka o slučaju

Izmjena Statuta također osigurava sljedeću inovaciju: kako bi se ojačala transparentnost i otvorenost u svim slučajevima prethodnih postupaka, pisane izjave o slučaju koje su podnijele zainteresirane osobe, tj. stranke, države članice, Komisija i, kada je to primjenjivo, određene institucije i tijela EU-a, objavit će se na web stranici Europskog suda pravde nakon zatvaranja slučaja. Međutim, svaka stranka može se usprotiviti objavi svojih pisanih podnesaka.

TPA d.o.o.

Josipa Marohnića 1/1, 10000 Zagreb, Croatia, Tel.: +385 1 6461 780, E-Mail: office@tpa-group.hr, www.tpa-group.hr,
Commercial court in Zagreb, MBS:080988662, share capital 3.000,00 EUR, Erste & Steiermaerkische Bank d.d.,
Jadranski trg 3a, HR-51000 Rijeka, IBAN:HR7324020061100755587, ESBCHR22

Posljedice promjena sudske nadležnosti u praksi

Što se tiče postupaka koje stranke u pravnom sporu, njihovi pravni zastupnici i nacionalni sudovi mogu poduzeti u slučaju sumnje u tumačenje prava EU-a, reforma u konačnici ne donosi nikakve promjene. Stranke u pravnom sporu jedino mogu nastaviti predlagati upućivanje na ECJ. Nacionalni sudovi mogu, a u nekim slučajevima i moraju, nastaviti upućivati pitanja o tumačenju ili valjanosti prava EU-a ECJ-u. Međutim, stranke u postupku koje ne žele objavu svojih pisanih izjava trebale bi se ubuduće sjetiti usprotiviti se takvoj objavi. Također, nadležnost EGC-a/ECJ-a ostaje ograničena na valjanost i tumačenje prava EU-a u onoj mjeri u kojoj je to relevantno za određeni pravni spor. Zadaća nacionalnih sudova ostaje utvrđivanje činjenica, prikupljanje dokaza i konačno odlučivanje o konkretnom pravnom sporu. Ostaje za vidjeti koje će zahtjeve za prethodne postupke ECJ odlučiti sam rješavati, a koje će proslijediti EGC-u. Uostalom, u dotičnim područjima koja su sada dodijeljena EGC-u često se pojavljuju temeljna pitanja s velikim implikacijama za države članice. Konačno, opća načela prava Unije i dalje će biti važna u znatnom broju budućih postupaka.

Molimo Vas da imate na umu činjenicu da je zakonodavstvo sklono čestoj promjeni. Ovaj newsletter se stoga nužno temelji na našem razumijevanju i ispravnom tumačenju zakona i prakse u vrijeme izdavanja ovog newslettera. Ovaj newsletter se neće ažurirati s obzirom na promjene u zakonodavstvu do kojih dođe nakon izdavanja ovog pisma.

TPA d.o.o.

Josipa Marohnića 1/1, 10000 Zagreb, Croatia, Tel.: +385 1 6461 780, E-Mail: office@tpa-group.hr, www.tpa-group.hr,
Commercial court in Zagreb, MBS:080988662, share capital 3.000,00 EUR, Erste & Steiermaerkische Bank d.d.,
Jadranski trg 3a, HR-51000 Rijeka, IBAN:HR7324020061100755587, ESBCHR22

Albania | Austria | Bulgaria | Croatia | Czech Republic | Hungary | Montenegro | Poland | Romania | Serbia | Slovakia | Slovenia